

Evropské centrum SE

Vladan Hodulák

Tato prezentace je určena výhradně pro studenty kurzu *Mezinárodní ekonomické vztahy MVZ141* na FSS MU v akademickém roce 2018/2019. Jakékoliv nakládání s prezentací pro jiné než studijní účely v tomto kurzu je zakázáno

Evropa jako vůdčí síla

- Postavení Evropy před průmyslovou revolucí
- Průmyslová revoluce
- Evropský systém volného obchodu
- Kolonialismus a růst napětí mezi velmocemi
- První světová válka
- Krize meziválečného období
  - Hyperinflace
  - Velká hospodářská krize

Znovuzrození Evropy

- Dopady druhé světové války
- Hospodářská obnova Evropy, role Marshallova plánu
- Snahy o evropskou integraci
  - OEEC, ESUO, EOS, EPS, RE
  - Federalisté × funkcionalisté × intergovernmentalisé
  - Úspěch funkcionalismu a ESUO (1951), spillover
- Postup evropské integrace
  - 1957 – EHS a EUROATOM (od 1967 ES)
  - Rozšiřování, role ESVO
  - Ambiciózní cíle, relativně malý pokrok, euroskleróza 70 .-80. let

Teorie hospodářské integrace

- Stupně integrace
  - Zóna volného obchodu
  - Celní unie
  - Společný trh
    - Volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a práce
  - Hospodářská a měnová unie
  - Úplná hospodářská a politická unie
- Ekonomické výhody integrace
- Společná obchodní politika EU

Obnovení integračních snah

- Role evropských institucí při integraci
- JEA (1987), termín dokončení společného trhu 1992
- Maastrichtská smlouva (1993) – založení EU
- Amsterodamská smlouva (1999)
- Smlouva z Nice (2003)
- Lisabonská smlouva (2009)
- Několik vln rozšiřování

Vývoj evropských ekonomik

- Hospodářská politika
  - Do 70. let - keynesiánská makro, znárodňování, stát blahobytu, hlavní cíl – růst a zaměstnanost, německý ordoliberalismus
  - Od 80. let – nástup neoliberalismu, privatizace, omezení role státu, hlavní cíl – růst a nízká inflace
  - Snaha o skloubení liberalizačních opatření a sociálního státu
- Vývoj
  - Do 70. let rychlé dohánění USA
  - Krize 70. let
  - Mírné zlepšení 90. let, ale stále zaostávání, současná krize

Vývoj měnové integrace

- Wernerova zpráva, rozpad B-W systému
- Evropský měnový systém
  - ECU
  - Kurzový mechanismus
  - Úvěrový mechanismus
- Krize EMS 92/93
- Vznik HMU (1999)
  - Tři etapy
  - Konvergenční kritéria
- Fungování HMU
  - Principy (ECB, jednotná měna)
  - Pakt stability a růstu
  - Problémy HMU

Postavení EU

- Celková pozice
  - Největší ekonomika světa, rozsáhlý vnitřní trh, pracovní síla, rozsáhlé zapojení do mez. obchodu, zdroj kapitálu
- Problémy
  - Trh práce, sociální stát
  - Administrativní zátěž, přílišná regulace, SZP
  - R&D, hi-tech zaostávání, otázka **konkurenceschopnosti**
  - Surovinová závislost
- Zahraničně-obchodní politika
  - Obecně otevřenost, výběrový protekcionismus - zemědělství
  - Obchodní preference pro rozvojové země

Porovnání center SE (2016)

	HDP (mld. USD, PPP)	HDP/os (PPP)	Obyvatelstvo (mil.)
EU	20 853	40 888	510
Čína	23 122	15 399	1 387
USA	19 362	57 436	326
Indie	9 447	6 616	1 324
Japonsko	5 405	41 275	127

Zdroj: IMF